

1. Inleiding

Ten tijde van het schrijven van de kadernota 2016 wordt nog volop gewerkt aan de uitwerking van het proces Kracht#15. Voor het besluitvormingsproces dient de Kadernota 2016 in januari 2015 door het Dagelijks Bestuur te worden behandeld en aan het Algemeen Bestuur voor zijn vergadering worden aangeboden.

De uitgangspunten voor Kracht#15 zijn duidelijk. Een kleine organisatie waarbij de ondersteuning gehost wordt. Daarnaast dient in 2016 een bezuiniging van 20,5% ten opzichte van de begroting 2013 gerealiseerd te worden, zodat in 2017 de totale bezuiniging van minimaal 25% wordt gerealiseerd.

Besluitvorming over de uitkomsten van Kracht#15 wordt eveneens in het Algemeen Bestuur dit jaar verwacht. Het zal dan steeds duidelijker zijn welke taken Holland Rijnland specifiek zal uitvoeren, wat de kosten van hosting van de ondersteunende taken zijn en welke middelen (personeel en geld) daarvoor ingezet moeten worden. Ook zal rekening gehouden moeten worden met een bedrag aan frictiekosten voor boventallig personeel.

In de kadernota wordt uitgegaan een bezuiniging van 20,5% voor 2016, zoals deze is opgenomen in de notitie "Naar een flexibele samenwerking". In de notitie staat daarover het volgende:

"Te realiseren bezuinigingen

Doordat de ingeplande transitie per 1 april 2015 gaat plaatsvinden met daar bovenop de contractuele verplichtingen die Holland Rijnland nog heeft t.o.v. haar huisvesting, is het niet reëel het volledige bezuinigingspercentage van 25% op te nemen.

Reëler is dat in 2015 een percentage van 15,9% wordt bereikt, in 2016 een percentage van 20,5% en daarna de 25%.

Frictiekosten

De nu opgenomen maximale frictiekosten is het verschil van personeelskosten tussen de primitieve begroting en de werkbegroting. In 2015 heeft dit betrekking op drie kwart jaar. Deze maximale frictiekosten van € 443.000 voor 2015, kan snel minder worden door de inzet van de samenwerkende gemeenten om het 'boventallige' personeelsleden van Holland Rijnland over te nemen en een goede en adequate 'hosting' voor Holland Rijnland te realiseren".

In de kaders die hier voorgesteld zijn, waren die van de werkgroep financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen van gemeenten in Holland Rijnland reeds opgenomen. In 2014 is er door de werkgroep een extra taakstelling toegevoegd. Deze taakstelling zal verwerkt worden in de programmabegroting 2016 en zichtbaar worden gemaakt in een aparte paragraaf van de programmabegroting 2016 en zal onderdeel zijn van de 25% terugbrengen van de gemeentelijke bijdrage. In deze begroting wordt wel Strijk-norm als uitgangspunt gehanteerd.

2. Financieel kader gemeenschappelijke regelingen in de regio van Hollands-Midden

Het bestuurlijk overleg financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen van gemeenten in de regio Hollands-Midden hebben in de brief van 31 oktober 2014 "Financieel kader gemeenschappelijke regelingen voor begrotingen 2016 -2019" de volgende financiële kaders (indexering en taakstelling) benoemd:

1. De indexering vanaf 2012 te baseren op de publicatie van de nominale ontwikkeling (gebaseerd op het BBP uit de MEV) in de septembercirculaire (T-2) van het nieuwe begrotingsjaar. (zie pagina 33, septembercirculaire 2010))
  - a. Voor 2015 bedraagt de verwachte nominale ontwikkeling plus 1,25%. (was bij het opstellen van uitgangspunten 2015 1,41%)
  - b. Voor 2016 bedraagt de verwachte nominale ontwikkeling plus 0,75%. Vanwege het verschil in taakstelling en nominale ontwikkeling in 2015 (0,16%) wordt deze in 2016 voor Holland Rijnland gesteld op plus 0,59%
  - c. Als gevolg van het hanteren van de nullijn een aanvullende structurele bezuinigingstaakstelling van 0,59% door te voeren ingaande 2016.
  - d. Door teruggang van inkomsten uit het Gemeentefonds wordt een structurele bezuiniging van 0,34% doorgevoerd in 2016. Zowel de extra bezuiniging 2015 van 5,31% als deze bezuiniging van 0,34% zijn onderdeel van de bezuiniging van minimaal 25% uit Kracht#15.
2. De indexering toepassen op de bijdrage per inwoner en voor leerplicht op het bedrag per leerling.
3. De indexering op basis van de vastgestelde index BBP voor begroting jaar T-0 op basis van septembercirculaire jaar T-1 na te calculeren per bijdrage inwoner of een andere van toe passing zijnde verreken grondslag en deze nacalculatie te verwerken in de begroting T+1.
4. De Meerjarenramingen op te stellen op basis van constante prijzen.
5. Indien de meerjarenbegroting in lopende prijzen wordt opgesteld dient ter informatie een overzicht van de meerjarenraming te leveren op basis van constante prijzen. Dit is niet van toepassing, want Holland Rijnland gaat uit van constante prijzen.
6. De Gemeenschappelijke Regelingen een uniforme bezuinigingstaakstelling mee te geven ten opzichte van de meerjarenraming 2016 – 2019.
7. Door teruggang van inkomsten uit het Gemeentefonds wordt een structurele bezuiniging van 0,34% doorgevoerd in 2016. Zowel de extra bezuiniging 2015 van 5,31% als deze bezuiniging van 0,34% zijn onderdeel van de bezuiniging van minimaal 25% uit Kracht#15.
8. Vanaf 2017 laat het Gemeentefonds o.b.v. de Septembercirculaire 2014 na jaren van "trap-af" een periode van "trap-op" zien. Dit is een trendbreuk met het oog op de grondgedachte achter dit instrument: gemeenschappelijke regelingen – onafhankelijk van de indexering - een evenredige bijdrage te laten leveren aan de bezuinigingen die de gemeenten moeten doorvoeren om de neergang van het Gemeentefonds op te kunnen vangen.

Aldus voorzien we vanaf 2017 t.o.v. 2016 op basis van de huidige circulaires en de voorliggende kaderstelling geen nieuwe taakstellingen.

De voor 2017 geplande evaluatie van deze Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen wordt vervroegd naar 2015, om ten behoeve van de kaderstelling voor 2017-2020 binnen de regio aangepaste kaderstelling ter zake vast te kunnen stellen.

De gemeenschappelijke regelingen worden uitdrukkelijk bij deze evaluatie betrokken.
9. De taakstelling is van toepassing op de bijdrage per inwoner en voor leerplicht op het bedrag per leerling.
10. Het gaat om een reële verlaging van de bijdrage, dus onder verrekening van de prijsontwikkeling op basis van de index BBP en taakwijziging.

Het DB van 22 januari 2015 heeft de voorgestelde aanpassingen overgenomen en het bestuurlijk overleg financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen van gemeenten in de regio Holland Midden hiervan per brief op de hoogte gesteld.

3. Financiële vertaling taakstellingen

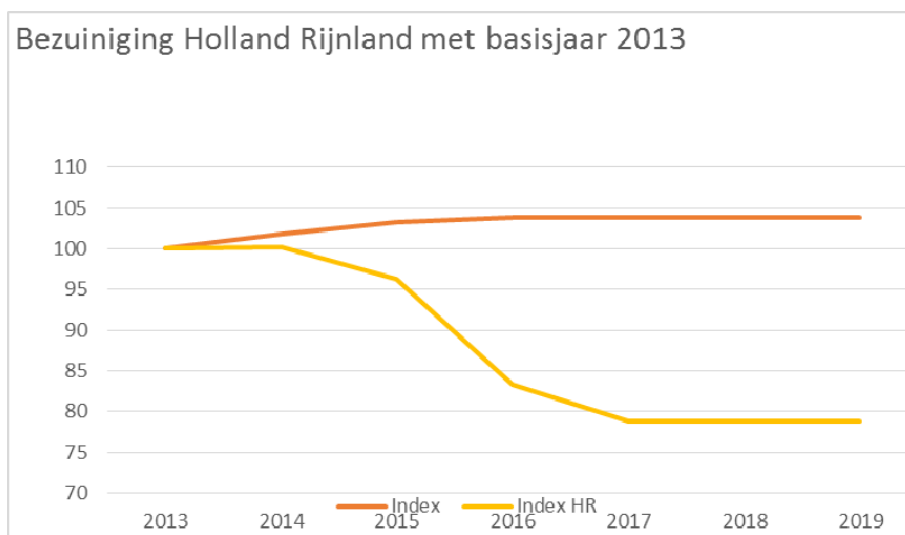
Onderstaande tabel en de grafiek geven helder weer welke financiële taakstellingen Holland Rijnland tot en met 2016 heeft gerealiseerd. Omdat de bezuiniging van minimaal 25% gerealiseerd dient te worden ten opzichte van 2013, is in het tabel uitgegaan van 2013 = 100.

De prijsstijgingen zullen niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen. Daarnaast zal gekeken worden of een deel van de in Kracht#15 voor te stellen aanpassingen vanaf 1 april 2015 gerealiseerd kunnen worden.

Taakstellingen vanaf 2013

Jaar	Compensatie	Index	Taakstelling	Index HR	Bezuiniging
2013		100,00		100,00	
2014	1,75%	101,75	-1,54%	100,18	1,57%
2015	1,41%	103,18	-5,31%	96,20	6,98%
2016	0,59%	103,79	-13,92%	83,30	20,50%
2017	0	103,79	-5,41%	78,79	25,00%
2018	0	103,79	0,00%	78,79	25,00%
2019	0	103,79	0,00%	78,79	25,00%

NB Taakstelling in 2015 is conform primitieve begroting. De taakstelling aan de hand van notitie 31 okt 2014 is 15,9%

In onderstaand overzicht ziet u de gevolgen van de taakstellende bezuiniging

Overzicht Taakstellende bijdrage Gemeenten aan Holland Rijnland			
Bijdrage 2013			6.646.660
L&P 2014	1,40%	93.040	6.739.700
BTW	0,75%	50.000	6.790.400
Toename Inw 2014	0,43%	28.460	6.821.800
L&P 2015	1,41%	93.718	6.915.600
Toename Inw 2015	0,01%	642	6.916.300
Woon.verd. Rijnstreek	0,74%	49.310	6.967.600
L&P 2016	0,59%	40.249	7.007.849
Bijdrage 2013 incl L&P tm 2016			7.007.849
Bezuinigingsdoel		20,5%	-1.436.609
Bijdrage gemeenten 2016			5.571.240

4. Voorbereiding op nieuwe taakstelling vanaf 2016

Voor wat betreft het beleid voor de periode 2015-2017 is er een grote mate van afhankelijkheid van de uitkomsten van Kracht#15. Er is uitgesproken dat de agenda zich gaat richten op het sociale domein, economie en duurzame leefomgeving. Door het AB op 17 december 2014 herbevestigd. In dit kader is ook uitgesproken dat er een taakstelling komt van minimaal 25 %.

5. Begrotingsopzet Holland Rijnland

De begroting Holland Rijnland voor het jaar 2016 bevat twee onderdelen:

5.1 Programmabegroting 2016 en meerjarenbegroting 2016-2019

De begroting wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland. De begroting 2016 is onderverdeeld in: Ruimtelijke Agenda, Sociale Agenda en Bestuur en Middelen en Tijdelijke werkorganisatie.

Zo ontstaat de volgende indeling:

1. Algemene beschouwingen
2. Algemene financiële beschouwingen
3. Programma's
4. Paragrafen
5. Financiële overzichten

5.2 Activiteitenboek 2016

De programma's met de daaraan gekoppelde projecten en activiteiten liggen ten grondslag aan het activiteitenboek 2016. Het activiteitenboek wordt vastgesteld door het Managementteam en ter kennisname voor het Dagelijks Bestuur.

6. Uitgangspunten voor opstellen begroting Holland Rijnland

Uitgaande van de bij hoofdstuk 2 genoemde kaders worden bij het opstellen van de begroting voor het jaar 2016 van Holland Rijnland de onderstaande uitgangspunten en richtlijnen in acht genomen. Bij relevante afwijking van prognoses kan bijstelling plaatsvinden.

6.1 Algemeen

- Als gevolg van het feit, dat de ontwerpbegroting 2016 rond 1 april 2015 o.a. vanwege de behandelingstermijn aan de raden van de deelnemende gemeenten dient te zijn opgesteld, wordt in deze begroting een aantal aannames meegenomen.
- Voor het inwoneraantal van de samenwerkende gemeenten wordt als peildatum 1 januari 2015 (CBS voorlopige cijfers) aangehouden.
- Het ramen van inkomsten en uitgaven geschiedt op basis een taakstellend karakter volgens scrum variabele 2, uitgezonderd langdurige contracten.
- De in de begroting opgenomen cijfers voor 2015 (vorig jaar) betreffen de primitieve begroting 2015 en de begrotingswijziging 2015 als gevolg van de Marap 2014.
- De baten en lasten zijn inclusief btw geraamd.

6.2 Rentepercentages

Bij de berekening van de renten voor investeringen en reserves wordt in 2016 uitgegaan van een percentage van 1,7. Dit is het afgeronde percentage (peil 31 december 2014) van de rente voor langlopende leningen (Bank Nederlandse Gemeenten 25 jaar lineair).

Opgemerkt wordt dat de rentepercentages alleen van toepassing zijn voor interne berekeningen en afwijkingen geen gevolg hebben op de bijdragen van de gemeenten.

6.3 Meerjarenraming

Uitgegaan wordt van:

- bestaand beleid zoals vastgesteld in de begroting 2016;
- basisjaren gelijk aan ontwerpbegroting + drie volgende jaren;
- gelijkblijvende inwonersaantallen;
- constante prijsniveau
- Afwijkende ramingen die binnen de planperiode vallen, worden toegelicht en onderbouwd.

6.4 Specifiek

De begroting van 2016 zal de eerste zijn waarin een groot deel van de te vormen nieuwe organisatie, zoals deze is verwoord in Project Kracht#15, in uitgewerkt zal zijn. de begroting van 2016 zal zichtbaar maken aan welke producten Holland Rijnland specifiek met en voor de samenwerkende veertien gemeenten gaat werken. In het kader van de vernieuwde samenwerking als gevolg van Kracht#15 wordt de SMART-ontwikkeling van de agenda, de programma's en projecten/activiteiten opnieuw ter hand genomen. In samenwerking met ambtelijke vertegenwoordigers uit de gemeenten in Holland Rijnland zullen aanbevelingen om de begroting zo SMART mogelijk te krijgen, gedaan worden.

7. Nieuw beleid

Voor de jaren na 2016 wordt uitgegaan van het bestaand beleid zoals vastgesteld in de begroting 2016. Voorstellen voor nieuwe taken, niet onder te brengen bij het bestaand beleid, vallen onder nieuw beleid. Voor het aanbieden hiervan worden de volgende richtlijnen gehanteerd:

- er alleen nieuw beleid komt wanneer dat leidt tot aantoonbaar financieel voordeel bij de gemeenten.
- de financiering voor nieuw beleid moet in principe komen uit financiering voor oud beleid of uit bijdragen van derden.
- Als lopende weg dit niet mogelijk blijkt te zijn, zal expliciet moeten worden besloten dat de bijdrage van de gemeenten worden verhoogd.